

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1075
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019
Political Science – III
(Basic Concept of Political Science)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all) 05

- 1) _____ define 'Democracy is Government of the people for the people by the people'.
- 2) _____ state was Direct Democracy.
- 3) Liberty and equality are basic values of _____ system of Government.
- 4) In the book _____ John Rowls has explain his view of justice.
- 5) Education is _____ function of welfare state.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) लोकांचे लोकांकरीता लोकांनी चालविलेले राज्य म्हणजे लोकशाही होय अशी व्याख्या _____ यांनी केली.
- 2) _____ राज्यात प्रत्यक्ष लोकशाही होती.
- 3) स्वातंत्र्य आणि क्षमता हे _____ शासन पद्धतीचे आधारभूत मूल्य आहे.
- 4) _____ या पुस्तकात जॉन रॉल्सने न्याय विषयक दृष्टीकोण मांडला आहे.
- 5) शिक्षण हे कल्याणकारी राज्याचे _____ कार्य आहे.

Q.1 B) Answer in one sentence (attempt all) 05

- 1) State the two objectives of welfare state.
- 2) Mention two type of democracy.
- 3) Security of all citizens is which type of function of welfare state.
- 4) Which classes of citizens made by plato for making of justices based social structure.
- 5) Who are supreme to take final decision in democracy?

ब) एका वाक्यत उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) कल्याणकारी राज्याची दोन उद्दिष्टे लिहा.
- २) लोकशाहीचे दोन प्रकार सांगा.
- ३) सर्व नागरीकाची सूरक्षा हे कल्याणकारी राज्याचे कोणत्या प्रकारचे कार्य आहे.
- ४) न्यायावर आधारीत समाज रचना निर्माण करण्यासाठी प्लेटोने नागरिकांचे कोणी वर्ग बनवले.
- ५) लोकशाहीत अंतीम निर्णय घेण्याची सत्ता कुणाकडे असते.

- Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two) (word limitation minimum 60 for each answer) 10
- 1) Natural liberty
  - 2) Social facility
  - 3) Right to liberty
  - 4) Concept of welfare state

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) नैसर्गिक स्वातंत्र्य
- २) सामाजीक सूविधा
- ३) स्वातंत्र्याचा अधिकार
- ४) कल्याणकारी राज्याची संकल्पना

- B) Attempt in short (any two) 10
- 1) Discuss the concept of social equality.
  - 2) Explain the concept of national liberty
  - 3) Describe the historical background of the concept of justice.
  - 4) State the importance of democracy.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) सामाजिक क्षमता यावर चर्चा करा.
- २) राष्ट्रीय स्वातंत्र्य ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- ३) न्याय या संकल्पनेची ऐतिहासिक पाश्वरभूमि वर्णन करा.
- ४) लोकशाहीचे महत्त्व विषद करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

- 1) What is democracy? State the characteristics of democracy.
- 2) What is liberty? Describe its kinds in detail.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) लोकशाही म्हणजे काय सांगून लोकशाहीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2) स्वातंत्र्य म्हणजे काय? स्वातंत्र्य प्रकार सविस्तर विशद करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1076
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019
Political Science – IV
(Government and Politics of Maharashtra)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्वे प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) The shivsena party was founded by _____.
- 2) _____ is the secretary of Grampanchayat.
- 3) Nationalist congress party was established on _____ year.
- 4) In India _____ state accepted first panchayat Raj. System.
- 5) The administrative chief of the panchayat samiti _____ this work is being done.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) शिवसेना या पक्षाची स्थापना _____ यांनी केली.
- २) ग्रामपंचायतीचा सचिव _____ हा असतो.
- ३) राष्ट्रवादी कॉंग्रेस पक्षाची स्थापना _____ या वर्षा झाली.
- ४) पंचायत राज्याचा स्वीकार करणारे _____ हे भारतातील पहिले राज्य ठरले.
- ५) पंचायत समितीचा प्रशासकीय प्रमुख म्हणुन _____ हे काम पाहतात.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Who is the Administrative head of the Zilla parishad.
- 2) In which Amendment gramshabha received constitutional status?
- 3) When congress party was established?
- 4) What is the duration of Zilla parishad?
- 5) Who is the father of local Self government?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जिल्हा परिषदेचा प्रशासकीय प्रमुख कोण असतो?
- २) कोणत्या घटना दुरुस्तीने ग्रामसभेला घटनात्मक दर्जा प्राप्त झाला?
- ३) कॉग्रेस पक्षाची स्थापना कधी झाली?
- ४) जिल्हा परिषदेचा कार्यकाल किती वर्षाचा असतो?
- ५) स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे जनक कोण आहेत?

Q.2 A) Explain concepts/ terms / units / events (any two) [word limitation minimum 60 for each answer] 10

- 1) Gram sevak
- 2) Block Development officer
- 3) Gramsabha
- 4) Zilla parishad

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) ग्रामसेवक
- २) गट विकास अधिकारी
- ३) ग्रामसभा
- ४) जिल्हा परिषद

B) Attempt in short (any two) (word limitation minimum 60 for each answer.)

- 1) What are congress party's principles & policies?
- 2) Explain the functions of sarpanch?
- 3) State the recommendation of Ashok Mehta committee?
- 4) State the Income sources of grampanchayat?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) कॉग्रेस पक्षाची द्येय व धोरणे कोणती?
- २) सरपंचाचे कार्य स्पष्ट करा?
- ३) अशोक मेहता समितीच्या शिफारशी सांगा?
- ४) ग्रामपंचायतीच्या उत्पाकाची साधने सांगा?

Q.3 Answer in detail (any one) (word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the structure & functions of zilla parishad?
- 2) Write an essay on Bhartiya Janta Party?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) जिल्हा परिषदेची रचना व कार्य स्पष्ट करा?
- २) भारतीय जनता पक्षावर निबंध लिहा?

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1081
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019
Political Science - XIII
Indian Political Thinkers

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i. All questions are compulsory.
- ii. Use black or blue pen only
- iii. Use pencil for diagrams.
- iv. Use of any signs, attracting attention is prohibited.

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt All) 05

1. _____ was Awarded Bharat Ratna in 1992.
2. PanchSheel principle was established by _____.
3. M.N. Roy was the Great Critique of _____.
4. _____ was the chairman of Drafting Committee.
5. J.P. Narayan was born on _____.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) १९९२ चा भारतरत्न पुरस्कार _____ यांना मिळाला.
- 2) पंचशिल तत्वाचे निर्माते _____ आहेत.
- 3) एम. एन. राय हे _____ वादाचे टीकाकार आहेत.
- 4) मसुदा समितीचे अध्यक्ष _____ होते.
- 5) जय प्रकाश नारायण यांचा जन्म _____ रोजी झाला.

B) Give answer in one sentence (attempt all) 05

1. How many Revolutions Include in Total Revolution.
2. Al-hilal, a weekly started by whom.
3. Who is the architect of Indian constitution.
4. Who give the concept of Peoples socialism.
5. Discovery of India was written by whom

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. संपूर्ण क्रांतीचे किती प्रकार आहेत.
२. साप्ताहित अल-हिलाल कोणी सुरु केले.
३. भारतीय राज्यघटनेचे जनक कोण आहेत.
४. लोकांचा समाजवाद ही संकल्पना कोणी मांडली.
५. 'डिस्कवरी ऑफ इंडिया' हा ग्रंथ कोणी लिहला.

Q.2

A) Explain concepts/ terms/ units/ events (any two) (word limitation minimum 60)

1. Participatory democracy of J. P. Narayan
2. New humanism of M.N. Roy
3. Non – alignment
4. Hindu – Muslim unity

10

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक/ घटना स्पष्ट करा. (किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द) (कोणतीही दोन)

१. जे. पी. नारायणाची लोक सहभागाची लोकशाही
२. एम. एन. रॉय. यांच्या नवमानवतावादाचे विचार स्पष्ट करा.
३. अलिप्ततावाद
४. हिंदू - मुस्लीम ऐक्य

10

B) Answers in short (any two) (word limitation minimum 60)

1. Describe the idea of nationalism of Abdul Kalam Azad
2. Describe the principles of Panchsheel.
3. Discuss M. N. Roy's critique of Marxism.
4. Write a short note on total revolution

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१. मौलाना अब्दुल कलाम यांच्या राष्ट्रवादाच्या संकल्पनेचे वर्णन करा.
२. पंचशिल तत्वाची संकल्पनेचे वर्णन करा
३. मार्कर्सवादावर एम. एन. रॉय यांची टिका स्पष्ट करा.
४. संपूर्ण क्रांतीवर टिप लिहा.

Q.3 Write answer in detail. (any one) (word limitation minimum 200)

20

1. Critically Examine the Pandit Nehru's concept of democracy.

OR

2. Discuss M.N. Roy's critique of maruism.

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक शब्द मर्यादा २००)

१. पंडित जवाहरलाल नेहरूच्या लोकशाही विचारांचे टिकात्मक परीक्षण करा.

किंवा

२. एम. एन. रॉय यांनी मार्क्सवादावर केलेली टिका.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1082**FACULTY OF HUMANITIES****B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019****Political Science – XIV****Western Political Thinkers****[Time: 1:30 Hours]****[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) Use black or blue pen only.
- 2) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- iii) Use pencil for diagrams.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- 8) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill the blanks. (attempt all) 05

- 1) _____ book wrote by J.S. Mill.
- 2) Grammar of Politics this book written by _____.
- 3) _____ book wrote by Rousseau,
- 4) Theory of punishment this book written by _____.
- 5) _____ political thinker state the theory of surplus value.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) _____ हा ग्रंथ जे. एस. मिलने लिहिला.
- 2) ग्रामर ऑफ पॉलिटिक्स हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
- 3) _____ हा ग्रंथ रुसोने लिहिला.
- 4) थेअरी ऑफ पनिशमेंट हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
- 5) _____ या राजकीय विचारवंताने अतिरिक्त मुल्याचा सिद्धांत मांडला.

B) Answer in one sentence (Attempt all)

05

- 1) Who wrote book communist manifesto?
- 2) Who state the concept of popular sovereignty?
- 3) Who wrote the book 'on liberty'?
- 4) What is mean utilitarianism?
- 5) State the pluralistic theory of sovereignty?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) साम्यवादाचा जाहिरनामा हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- २) जनसार्वभौमत्वाची संकल्पना कोणी मांडली?
- ३) 'ऑन लिबर्टी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- ४) उपयोगितावाद म्हणजे काय?
- ५) सार्वभौमत्वाचा अनेक सत्तावादी सिद्धांत कोणी मांडला?

Q.2

A) Explain concepts/ terms / units / events (any two)

Word limitation minimum 60 for each answer.

- १) General will
- २) Mill's idea of liberty.
- ३) Bentham's view's on state
- ४) Theory of surplus value.

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) सामुहिक इहा (इच्छा)
- २) मिलचे स्वातंत्र्य विषयक विचार
- ३) बैंथामचे राज्य विषयक विचार
- ४) अतिरिक्त मूल्याचा सिद्धांत.

B) Attempt answer in short (any two) (word limitation minimum 60 for each answer)

- १) Write the Rousseau's human nature.
- २) State the Marx's theory of class struggle.
- ३) Explain the Laski's view's on liberty.
- ४) Discuss the Jeremy Bentham view on law and ReForm.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (शब्द मर्यादा किमान प्रत्येकी ६० शब्द मर्यादा)

- १) रुसोचा मानवी स्वभाव लिहा.
- २) मार्क्सचा वर्गसंघर्षाचा सिद्धांत सांगा.
- ३) लास्कीचे स्वातंत्र्या विषयक विचार स्पष्ट करा.
- ४) जेरिमी बैंथामच्या कायदे आणि सुधारणा या विचारांवर चर्चा करा.

Q.3 Answer in detail (any one) (word limitation minimum 200 each answer)

- 1) Explain the detail of Laski's pluralistic theory of sovereignty and critically examine.
- 2) Write in detail Karl Marx's view's on materialistic Interpretation of history.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) (प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

- १) लास्कीच्या सार्वभौमत्वाचा अनेकसत्तावादी सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करून टिकात्मक परीक्षण करा.
- २) कार्ल मार्क्सचे इतिहासाचे भौतिकवादी विश्लेषण सविस्तर लिहा.

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1086
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019
Political Science – VII
(Indian Government & Politics)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i. All questions are compulsory.
- ii. Use black and blue pen only
- iii. Use pencil for diagrams.
- iv. Use of any sign attracting attentions is prohibited.
  - i. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक.
  - ii. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - iii. आकृत्यासाठी पेन्सिल चा वापर करावा.
  - iv. कोणतीही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

- A) Fill in the blanks (attempt all) 05
- 1) The chief of supreme court should be calls _____
  - 2) Union list consists of _____ subjects.
  - 3) Congress party established in year _____
  - 4) All functions about elections should be observed by _____
  - 5) For the abolition of corruption _____ institution is necessary.

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) सर्वोच्च न्यायालयाच्या प्रमुखाला _____ म्हणतात.
- 2) संघसूची मध्ये _____ विषय समाविष्ट करण्यात आले आहेत.
- 3) कॉग्रेस पक्षाची स्थापना _____ मध्ये झाली.
- 4) निवडणूकविषयक सर्व कारभार _____ पाहतो.
- 5) भ्रष्टाचार निर्मुलनासाठी _____ संस्था गरजेची आहे

- B) Answer in a sentence (attempt all) 05

- 1) Where is Supreme Court?
- 2) Who is representative of Indian president in the state?
- 3) Who is the president of B.J.P.?
- 4) What is age limit for voting right in India?
- 5) Who is the president of congress party?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- १) सर्वोच्च न्यायालय कोठे आहे?
- २) राज्यामध्ये भारताच्या राष्ट्रपतीचा प्रतिनिधी कोण असतो?
- ३) भारतीय जनता पक्षाचे अध्यक्ष कोण आहेत?
- ४) भारतीय मताधिकारासाठी वयोमर्यादा किती आहे?
- ५) कॉग्रेस पक्षाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?

Q.2

A) Explain concepts/ terms/ units/ events (any two)

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Court of Record
- 2) Federation
- 3) Multi-party system
- 4) Right of voting

10

संकल्पना, संज्ञा, घटक, घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६०)

- १) अभिलेख न्यायालय
- २) संघराज्य
- ३) बहुपक्ष पद्धती
- ४) मतदानाचा हक्क

10

B) Attempt answer in short (any two)

(word limitation 60 for each question)

- 1) Explain the judicial review
- 2) Ideology of B.J.P.
- 3) Explain two features of election system.
- 4) Explain the meaning of communication

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६०)

- १) न्यायिक पुर्नविलोकन स्पष्ट करा.
- २) भाजपची विचारप्रणाली
- ३) निवडणूक व्यवस्थेची दोन वैशिष्ट्ये विशद करा.
- ४) सांप्रदायवादाचा अर्थ स्पष्ट करा.

Q.3

Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each question)

- 1) Explain the Ideology and programme of communist party?
- 2) What are the challenges before Indian democracy?

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)**(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)**

- १) कम्युनिस्ट पार्टीची विचारप्रणाली आणि कार्यक्रम स्पष्ट करा?
- २) भारतीय लोकशाही पुढील आव्हाने?

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- K-1087
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019
Political Science – VIII
(International Relations)

[Time: 1:30 Hours]**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i. All questions are compulsory.
- ii. Use black and blue pen only
- iii. Use pencil for diagrams.
- iv. Use of any sign attracting attentions is prohibited.
  - i. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक.
  - ii. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - iii. आकृत्यासाठी पेन्सिल चा वापर करावा.
  - iv. कोणतीही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

- A) Fill in the blanks (attempt all) 05
- 1) There are _____ members in Security Council.
  - 2) Hiroshima was attacked with Nuclear Bomb by U.S.A. on _____
  - 3) Earth conference of Rio was held in the year _____
  - 4) The functioning of International monetary fund started in the year _____
  - 5) _____ Representatives attended the first conference of Non-alignment organization.

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) सुरक्षा परिषदेत _____ सदस्य असतात.
- २) अमेरिकेने हिरोशिमावर _____ रोजी अणुबॉम्ब टाकला.
- ३) रीओची वसुंधरा परिषद _____ साली झाली.
- ४) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीच्या कार्यास _____ पासून सुरुवात झाली.
- ५) अलिप्ततावादी संघटनेची पहिल्या अधिवेशनास _____ देशाचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

- B) Answer in a sentence (attempt all) 05
- 1) How many temporary members are in Security Council?
  - 2) State any type of deterrence.
  - 3) In which conference was the word terrorism used for the first time?
  - 4) How many members are in World Bank?
  - 5) What is meaning of Non-alignment?

एका वाक्यात उतरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) सुरक्षा समितीचे किती अस्थायी सदस्य आहेत?
- २) प्ररोधनाचा कोणताही एक प्रकार सांगा.
- ३) दहशतवाद या शब्दाचा पहिला वापर कोणत्या परिषदेत झाला.
- ४) जागतिक बँकेची सदस्य संख्या किती आहे?
- ५) अलिप्ततावाद म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain concept/ terms / units/ events (any two)

(word limitation 60 for each question)

- १) Collective Security
- २) Nuclear Deterrence
- ३) Cyber terrorism
- ४) Regional organization

संकल्पना, संज्ञा, घटक, घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६०)

- १) सामुहिक सुरक्षितता
- २) आणिवक प्ररोधन
- ३) सायबर दहशतवाद
- ४) क्षेत्रीय संघटना

B) Attempt answer in short(any two)

10

(word limitation 60 for each question)

- १) Discuss the nature of collective security.
- २) Explain the objectives of deterrence
- ३) Explain the nature of Environment.
- ४) What are the functions of world Bank

थोडक्यात उतरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६०)

- १) सामुहिक सुरक्षिततेचे स्वरूप सांगा.
- २) प्ररोधनाची उद्धिष्टये स्पष्ट करा.
- ३) पर्यावरणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ४) जागतिक बँकेची कार्य सांगा.

Q.3

Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each question)

- 1) Explain the role of Non-Alignment movement
- 2) Explain the efforts for collective security by U.N.O.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

- १) अलिप्ततावादी चळवळीची भूमिका स्पष्ट करा.
- २) संयुक्त राष्ट्र संघटने मार्फत सामुहिक सुरक्षिततेसाठी झालेले प्रयत्न स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- K-1201
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019
Political Science - XV
Political Ideologies

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
  2. Use black or blue pen only.
  3. Use pencil for diagram
  4. Use of any signs attracting attentions is prohibited.
  1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
  2. फक्त काळ्या निळ्या किंवा पेनचाच वापर करावा .
  3. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
  4. कोणतीही लक्षवेधक सांकेतिक खुणा करण्यास प्रतिबंध आहे.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- म्हणजे भांडवल शाही विरोधी तत्वप्रणाली आहे.
  - २) ----- या क्लबची स्थापना मुसोलीजीने केली.
  - ३) ----- आंदोलनाची सुरवात सुंदर लाल बहुगुणा यांनी केली.
  - ४) मानवी इतिहास हा ----- इतिहास आहे.
  - ५) ----- द्या मताप्रमाणे समाज अराज्य वादामध्ये व्यवस्था शोधत असतो.

b) Give answer in one sentence (attempt all)

- Answer in one sentence (attempt all)

  - 1) Socialism wants to establish which society.
  - 2) Who developed anarchist principles for the first time.
  - 3) What is Stockholm conference .
  - 4) Who wrote the book “poverty of philosophy.”
  - 5) Who established fascist party.

ब) एका वाक्यात उतरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. समाजवादाला कोणता समाज स्थापित करायचा आहे .
२. अराज्यवादाची तत्वे सर्वप्रथम कोणी सांगितली.
३. स्टॉक होम परिषद म्हणजे काय ?
४. “पॉर्वटी ऑफ फिलोसोफी” हा ग्रंथ कोणी लिहिला.
५. फॅसिस्ट पार्टी ची स्थपना कोणी केली.

Q.2

- a) Explain units /concepts/ terms / events (any two)

(world limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Class struggle
- 2) Fabian socialism
- 3) Kyoto protocol
- 4) Anarchism

अ) संकल्पना / संज्ञा /घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येकी उत्तरास किमान ६० शब्दमर्यादा)

- १) वर्ग संघर्ष
- २) फेब्रियन समाजवाद
- ३) क्योटो शिष्टाचार
- ४) अराज्यवाद

- b) Attempt in short (any two)

(world limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Explain types of socialism
- 2) Explain characteristics of fascism .
- 3) Explain the types of pollution.
- 4) Explain features of communism.

ब) थोडक्यात उतरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येकी उत्तरास किमान ६० शब्दमर्यादा)

१. समाजवादाचे प्रकार लिहा.
२. फॅसिवादाची वैशिष्ट्ये लिहा.
३. प्रदुषणाचे प्रकार लिहा
४. साम्यवादाची वैशिष्ट्ये लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(world limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Write an essay on Democratic socialism.
- 2) Critically analyse the Anarchism.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येकी उत्तरास किमान २०० शब्दमर्यादा)

- 1) लोकशाही समाजवादावर निबंध लिहा.
- 2) अराज्यवादाचे टिकात्मक परीक्षण करा.